

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Emberi duvadak

Ha az ember kezébe veszi a hírlapot, hogy a világeseményeiről értesüljön, mégis csak a cikkek és hírek címeit olvasta el, máris elborzadva taszítja el a hírlapot magától. Gutenberg fekete ólombetűi a mai ujság olvasóban a rémület és kétségbeesés szörnyű iker testvéreit születtetik meg. Naponta három-négy, sajnos néha több gyilkosság véres hírét fröccsentik a hírlapok az ujságolvasó szemébe. „Mi ez? — döbben fel a kérdés „elkomorodott lelkünkben — micsoda téboly szállta meg az emberi agyakat és szíveket?!...“ A világháború kitörése óta egyik embernek egy másik embert megölni oly könnyű, oly semmi, mintegy kellemetlenkedő legyet eltaposni. Valósággal lendületbe jött a világháborúban vért szagolt ember, s most megy fokozódó gyorsasággal a gyilkolás rémes útján...

Az ember a messze ősidőkben bunkóval ütötte le társát, — ma esattan a revolver ravasza, hidegen siklik az emberi testbe a tőr, vagy a kard s megöli a szervezetet a keserű mérge. Meny nyíval különbözik tehát a mai, civilizációjával, kulturájával kérkedő ember az ősembertől? Sajnos, azt kell megállapítanunk, hogy csupán a tudása különbözteti meg általa lenézett őseitől. A bestialis ösztönök ott szunyadnak majdnem minden mai ember testében, csak alkalom kell rá, hogy az onnan minden szörnyű erejével kitörjön. Hiába a vallás, amely az emberi lelket egyre szelidebbé, az isteni emberhez hasonlónak akarja tenni, hiába a tudomány, amely gyomlálja a gonosz emberi indulatokat, hiába a rendőrség bilense és bürtöne, az emberek tovább gyilkolják egymástj...

Kétezer évvel ezelőtt a Földön járt egy ember, akinél fönségesebb istenibb még sohasem élt ezen a csuf világon. Ez az isteni Ember, akit 33 éves korában keresztre feszítettek, azt hirdette, „Szeresd felebarátodat, mint te magadat!“ És most, kétezer év múltán egyre világosabban látjuk, hogy valóban minden ember csak úgy lehet boldog, ha társában testvérét látja, nem pedig egy olyan lényt, akit megcsalni kirabolni és legyilkolni lehet. S jöhetnek újabb és újabb lángszek, újabb és újabb emberboldogító tervekkel, mégis csak ama Názáreti bölcsessége tehet bennünket boldoggá! És ma, a szörnyűbbnél szörnyűbb gyilkosságok idején vággyal fohászunk: Ó, krisztusi emberszeretet, jöjjön el a Te országod!
(K. E. K.)

Uj proletárdiktatura készült Magyarországon

Szeptember végén fel akarták robbantani a csepeli tölténygyárat és a középületeket — Éjnek idején csapott le a rendőrség a kommunistákra, akik közül százat letartóztattak — A vidék megmételtyezése

Budapest, szept. 3.

A kommunista aknamunka, amely Kun Béla rémuralma után Magyarországon megbukott ugyan, de titkos agitációját egy percre sem hagyta abba, tegnap olyan nagyszabású összeesküvés leleplezéséhez vezetett, amelyen nagvaránvu kommunista szervezkedés a proletárdiktatura letörése óta még nem volt.

Az összeesküvés központjában Kornis Ignác dr. harminckét éves ideg orvos áll, akit az államrendőrség detektívjei tegnap hajnalban Andrassy-ut tizenöt szám alatt levő lakásáról vitték el a központi rendőrségre. Nyomban hozzáfogtak Kornis kihallgatásához és még a délelőtt folyamán közel száz embert vettek őrizetbe. A nagvaránvu kommunista összeesküvés leleplezése akkor kezdődött, amikor augusztus hó elején a bécsi rendőrség értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy a bécsi Rothe Fahne című kommunista lap szerkesztőségében megjelent Kornis Ignác, aki összeköttetésbe lépett a bécsi szovjetkövetséggel is és

nagyobb pénzösszeget vett fel abból a célból, hogy Budapesten a bécsi júliusi forradalomhoz hasonló felfordulást rendezzen szeptember hónap végén.

Kornis Ignác letartóztatása után a legnagyobb cinizmussal ismerte be tervét és megnevezte azokat is, akikkel összeköttetésben állott. Ezeket szintén hajadéktalanul előállították és legnagyobb részük ugyanacsak beismerő vallomást tett. Több kommunista előadta, hogy

Kornis a napokban egy népbiztos érkezését várta, akinek jelére kellett volna a sorozatos merényleteket elkövetni.

Még tegnap délelőtt megtalálták Kornis lakásán a csepeli tölténygyár és az összes középületek pontos tervét. Kiderült, hogy beszervezett emberekkel ezeket felrobbantani akarta. Beismerte a kommunista ideg orvos azt is, hogy a Kolumbus-utcai merényletet is ő követte el. Előadása szerint forradalmosítani akarta Budapest munkásait, de csak azért, hogy megfigyeléseket tehessen és észleleteiről azután könyvet írjon. A rendőrorvosi vizsgálat igazolta, hogy Kornis tel-

jesen beszámítható. Lakásán rengeteg röpcédulát is találtak és a rendőrség teljes apparátussal folytatja a további nyomozást.

Amikor Kornis Bécsben a Rothe Fahne szerkesztőségében látogatást tett, részletesen előadta ott azt a tervet, amellyel Budapestet ferdalmosítani akarta. Elmondotta többek között, hogy

Budapesten erősen kiépített szervezet áll készen, amely adott jelle egyszerűre kivihető lesz az utcára.

Az adott jel a Weiss Manfréd féle gyár felrobbantása lenne, amelyre vonatkozólag részletesen kidolgozott tervrajzot is mutatott fel. Ez a vakmerő terv még a Rothe Fahne szerkesztőségében is meglepetést keltett és indiszkréción folytán a bécsi rendőrség is tudomást szerzett róla. Mire azonban a bécsi rendőrök autón odaérkeztek, Kornis gyanút fogott, kalapját és botját otthagynva sietve távozott a szerkesztőségéből.

A bécsi rendőrség erre nyomban értesítette a budapesti államrendőrséget, amely kivomozta Kornis budapesti lakását és

a legnagyobb titokban állandóan kezdte figyelni, hogy Kornis kikkel áll összeköttetésben. Megállapították, hogy Kornis sűrűn tárgyalt ismert kommunista agitátorokkal.

Nem kis munkát adott a rendőrségnek ezt a nagvaránvu összeesküvést egy csapásra és teljesen elfojtani. A programszerűen végrehajtott nyomozás esattanója tegnap éjszaka játszódott le, amikor megtörtént a kommunisták leleplezése. Általános készültségben voltak a rendőrségi közegek az összes ügyveles helyiségekben és pont éjfélkor egvazon időben ütöttek rajta a detektívek a megjelölt helyeken a kommunistákra. Ez a nagyszabású rajtaütés hosszas hónapok óta tartó munka eredménye volt és messze meghaladta az eddigi kommunista leleplezéseket. A nyomozás számai egészen Szántó volt népbiztos elfogatásáig nyultak vissza. A rendőrség megtudta azt is, hogy

egész Magyarország területén tökéletesen kidolgozott kommunista szervezet létezett, amely

az ugynevezett üzemi sejt-rendszere alapján épült fel.

Ez a rendszer annyira titkos és óvatos, hogy két embernél több nem ismeri egymást, egy sort soha nem írnak le és minden parancs vagy jelentés élőszóval történik. Megállapították a rendőrségen azt is, hogy ötvenhét vidéki községben már tökéletesen kiépített sejtrendszert sikerült felállítani. Hetényi főkapitányhelvettes az összeesküvésre vonatkozólag a következő kijelentést tette:

— A legveszedelmesebb kommunista szervezkedést tettük ártalmatlanná. Ilyen nagyszabású szervezkedés eddig még nem volt Magyarországon. Ez a mozgalom vidéki szervezeteivel behálózta az egész országot.

Lapzártakor érkezett távirati jelentés szerint a rendőrség megállapította, hogy a kommunista szervezet tagjai a napokban a vidéken röpcédulákat terjesztettek. Ezekben felszólítják a magyarságot, hogy szakítson a pragmatika szankeióval, mert Ottó nem érdemli meg, hogy visszatérjen a magyar trónra. Albrecht pedig nem illetékes erre, hanem József főherceget kell királynak kikiállítani.

A röpiratok tartalma csak fogás volt a kommunisták részéről, hogy így zavart támaszszanak.

Kornis Ignác ismételt kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy a Kolumbus-utcai merényletet azért követte el, hogy megtudja, miként kell viselkedni egy nagyszabású szélhámosság elkövetésénél. Ilyen szélhámossági ügyet tervezett akkor, mikor a Pesti Kereskedelmi Bankot, valamint a román kormányt, a magyar és román rendőrséget foglalkoztatni akarta. Hamis okmányokat és bérvezőket készített, ezekkel meg akart jelenni a Kereskedelmi Bankban mint a román külügyminisztérium megbízottja. Ott ajánlatot akart tenni a román kormány nevében nagyszabású erdőkitermelésre. A válasszal elment volna a román kormányhoz közölve a banktól kapott ajánlatot. Zsarolási kísérletekkel azért foglalkozott, mert pszichoanalízis révén önmagát akarta tanulmányozni.

A Sunapark

a legkellemesebb és legolcsóbb szórakozóhely.

Belépődíj: vasárnap is 5 és 10 lei.

Vendéglő, bar, tejszarnok, buffet, katonazene, jazz-band.

30 különféle attrakció.

1231

Uj utakon a romániai magyar kisebbség

Készülnek a Magyar Párt új szervezeti szabályai — A bányásági tagozat önállóan készített tervezet, mely a legdemokratikusabb módon biztosítja az összes tagok részvételét a pártéletben

Megszűnnek a reformcsoport összes eddigi kifogásai

Temesvár, szeptember 4.

A Romániai Magyar Pártnak egyik fűteendője most a párt új szervezeti szabályainak elkészítése. Emlékeztetés, hogy már a tavalyi gyergyószentmiklósi nagygyűlésen is majdnem pártszakadásra került a sor a szervezeti szabályok miatt. Akkor az úgynevezett reformcsoport lépett fel bizonyos követelésekkel és csak akkor nyugodott meg, amikor a vezetőség megígérte, hogy a szervezeti szabályokat új alapokra fekteti. Az elkészült tervezet kiadták az egyes megyei tagozatoknak, hogy azok mondják el véleményüket.

A Magyar Párt temestoronntáli tagozata a múlt héten foglalkozott a tervezettel. Akkor történt — miként azt megirtuk — hogy Németh Kálmán, gyáros, aki a pártéletben esztendőök óta élénk részt vesz, figyelemreméltó módosításokat ajánlott. Jelentősége ennek különösen abban rejlik, hogy

a módosítás nem a reformcsoport részéről jön, hanem olyan teszi azt, aki mindig kitartott a pártvezetőség mellett és mindenkor hangoztatta a pártegység szükségességét.

Aki szíven viseli a romániai magyarság sorsát, az tisztában van vele, hogy a Magyar Párt életképessége csak úgy lesz fokozható, ha szervezeti szabályait a legszélesebb demokratikus alapokra fekteti.

Németh Kálmán módosító javaslatának pedig ez a célja.

Abból indul ki, hogy a párt minden tagjának alkalmat kell adni, hogy közvetve a párt vezetőségének irányításába befolyást gyakoroljon. A magyarság szervezeteit úgy kell kiépíteni, hogy alulról felfelé az egyes szervezetek egymást kiegészítsék és egymás pillérei legyenek. A tag mint egyed keresi több más taggal a kapcsolatot és ez hozzá létre a szomszédságot. A szomszédságot ugyanazon egy, vagy több utcában, avagy házcsoportban lakó tagok alkotják. A szomszédság a magasabbrendű szervvel való összeköttetés fentartására előljárót választ magának. Az egymás közelében fekvő

szomszédságok ismét szervvé tömörülnek, melynek tanyája a neve. Ennek élén a tanyagazda áll, melyet a szomszédságok előljárói választanak meg. A tanya után következő pártcsoport a tagozat, mely egy-egy falu, város, vagy városrész tanyáit foglalja magában. A tagozat ügyeit a választmány vezeti, melyet az egyes tanyagazdák alkotnak. Ez a választmány a saját kebeléből választ két elnököt, titkárt, két jegyzőt, pénztárost és két ellenőrt.

Minden vármegye területén a Magyar Pártnak megyei tagozata működik. A megyei tagozat az ezen közigazgatási területen levő tagozatok összesége.

Ennek élén intézőbizottság áll, mely a tagozatok elnökeiből, vagy azok megbízott helyetteseiből rekrutálódik. Az intézőbizottság megválasztja az elnökből, ügyvezető elnökből, két alelnökből, pénztárosból és két ellenőrből álló vármegyei tanácsot. A vármegyei tagozat állandó irodát tart fenn, amelyben egy főjegyző és megfelelő segéd személyzet működik. Ezeket az állásokat, melyek fizetéssel járnak, pályázat útján töltik be. A fizetett tisztviselők tanácskozási és szavazási joggal nem bírnak. A Magyar Párt legnagyobb szerve az országos központ. Ennek élén intézőbizottság áll, melyet a vármegyei tagozatok elnökei, ügyvezető elnökei, vagy ezek megbízott helyettesei alkotnak. Ez az intézőbizottság választja meg a Romániai Magyar Párt vezetőségét, mely áll egy elnökből, egy ügyvezető elnökből, két alelnökből és négy tanácstagból.

Németh Kálmán tervezetében a Magyar Párt különböző szerveinek működésére vonatkozólag is sok figyelemre méltót találunk.

A szomszédságok elsősorban az összetartozandóság érzetét vannak hivatva a tagokban ébren tartani. A tanya szerepe már nagyobb. Elsősorban összekötő kapcsolatot képez a szomszédság és a tagozat között.

A tanya a tanyagazda útján végrehajtja a tagozattól kapott utasításokat, illetve azok végrehajtását a szomszédságoknál ellenőrzi. Feladata továbbá a tanyának a tagdíjak beszedése és a törzskönyvi adatok gyűjtése. Azonkívül továbbítja a tagok óhajait és panaszait a tagozathoz.

A tagozat feladata választmánya és tisztikara útján a magyar szellemet minden téren istápolni. Összejöveteleket, kulturális és ismertető előadásokat, szaktanfolyamokat rendez. Faluhelyen különösen a földműveseket,

iparosokat érdeklő kérdésekről szóljanak ezek az előadások. Evégből a tagozat kebelében kulturális és vigalmi bizottság működik. Egyik célja legyen a tagozatnak, hogy magának otthont teremtsen. A tagozat választmánya havonta legalább egyszer tart gyűlést és évente egy közgyűlést köteles egybehívni.

A tagozat közvetíti a kisebb szervezetekhez a vármegyei tagozattól és az országos központtól nyert utasításokat.

Azonkívül összeszedi a tanyagazdák által gyűjtött tagdíjakat és megállapítja a vármegyei tagozat és az országos központ részére beszolgáltatandó járulékokat. Azonkívül figyelemmel kíséri a kisebb szervezetek működését és összekötő kapcsolatot képez a tanyák és a vármegyei tagozat között.

A vármegyei tagozat feladata a vármegyében lakó magyarság politikai, kulturális és közgazdasági irányítása. Egyik alelnöke vezetésével kulturális tanácsot létesít, mely népszerűvelési, iskolai, egyházi és egyéb kulturális kérdésekkel foglalkozik, ezekre vonatkozólag az alsóbb szervektől óhajokat vesz át és ez irányú javaslatát az országos központnak továbbítja. Azonkívül létesít külön közgazdasági és pénzügyi bizottságot is és ezek működésére vonatkozólag szabályzatot dolgoz ki.

A vármegyei tagozat intézőbizottsága és tanácsa útján politikai kérdésekben állást foglalhat, ezt az álláspontját azonban köteles az országos központ döntésének alávetni.

A vármegyei tagozat állandó helyiséget tart fenn, ahol fizetett tisztviselői rendszeres hivatalos órákat tartanak. Ebben a helyiségben működik a népiroda is. Az országos központ összefogója az ország valamennyi megyei tagozatának és végső fórumban politikai, gazdasági és kulturális irányítója Románia magyarságának. A Magyar Párt választásai mindig titkos szavazás útján történnek és legfeljebb két évre szólnak.

A temestoronntáli tagozat ezt a tervezetet elvben elfogadta és részletes kidolgozása most készül s legközelebb terjedelmes megindokolással a vármegyei tagozat intézőbizottsága elé kerül.

A tagozat állásfoglalását aztán közölni fogják a többi tagozatokkal is. Nagy sikere lenne az a temestoronntáli tagozatnak, ha a Németh Kálmán által kidolgozott javaslat alapján el tudná érni a Magyar Párt új és megfélelő szervezeti szabályainak megalkotását.

Vasárnapi csevegés a modern nő rövid szoknyájáról

A nők sokkal inkább komolyan veszik élethivatásukat, mint a férfiak. Ez az oka, hogy tűzön-vízen keresztül kitartanak a divat mellett, használat minden rendőri intézkedés és egyház átok. Kötelességüknek tartják, hogy tessenek a férfiaknak és legalább az az egy komoly kötelességüket, ami az élet rájuk rótt, hiven és becsülettel betöltsék. Ennek pedig csak úgy tudnak megfelelni, ha divatosan öltöznél és minden tekintetben megfelelnek annak az ideálnak, amit a kor férfiai tőlük vár. És ezt ők mindig pontosan tudják. Ismerik a férfiakat. Így például nem vágtatnak le rövidre a hajukat ha nem volnának meggyőződve arról hogy a férfiaknak ez tetszik.

Korunk női divatját a rövid szoknya dominálja. Sokak szemében szálfak a rövid szoknya, nem tudnak belenyugodni, mert frivólnak, erkölestelennek találják.

Engedje meg a tisztelt emberiség, hogy oltalmamba vegyem ezt az ártatlan, üldözött rövid szoknyát. Nem bánt az senkit, kérem szépen. Nyugodtan mondhatom, mert nekem nagyobb praxiszám van ezen a téren. Aki azt hiszi, hogy a rövid szoknya izgató valami (s ez az, amiben az erkölestelenséget látják), az nagyot téved és minden bizonnyal nem tapasztalatból beszél. Mi fiatalok, akik még hajlamosak vagyunk egy kis izgalomra, tudjuk, hogy az nem izgató, legyen bár csak egy arasznyi. Az izgató mindig ott kezdődik, ahol a szoknya végződik, ho midjárt bokáig ér is.

Husz évvel ezelőtt gavallérjaink attól estek lázba, ha véletlenül megpillanthatták a nő kivillanó bokáját. A mai romlott eseményeket pedig már a térdek is hidegen hagyják. Igen, mert mindaz, ami látszik, — nem izgató. Az izgató csak az, amit a ruha eltakar. Valószínű, hogy Ádám apánk is csak akkor kezdett különösebben érdeklődni Éva anyánk iránt, amikor az kísérletet tett a fügefalevéllel. Egy nő állig felöltözve is megőrizhet egy férfit, ha egyébként megvan a képessége hozzá. A legtöbb férfi imádattal gondol az ideálja lábára, de tulajdonképpen a cipőjébe szerelmes, mert kiábrándulva fordulna el, ha a nő véletlenül előtte találná levét. A tisztta, kézzel fogható valóság semmilyen vonatkozásban nem izgató, csak az, ami homályos és titokzatos, az, amit csak sejtünk. És ezek kérem fizikai törvények, ha úgy tetszik, s kár ellenük hadakozni.

A rövid szoknyának csak előnye van, mint a legtöbb modern divatkreációknak, ahol már a praktikuság és higiénia követelményeit is szem előtt tartják. A divat minduntalan változása rendszerint fejlődés is egyuttal és vak, aki ezt nem látja. Gondoljunk csak a kilencvenes évek nagy kalapja, hatalmas kontyú és darázs derekú hölgyeire. A mai rövid, fűzőtlen ruha legfeljebb a test formáját juttatja érvényre, a szó plasztikai értelmében, minden izgató hatás nélkül. Ezt pedig csak szabad? Miért kellene eltitkolni, hogy egy ember van a ruha alatt, — egy nő?

A magam részéről üdvözlöm a kis kedvest, a rövid szoknyát és kívánom, hogy hosszúéletű legyen a földön.
Szontai János.

Értesítés

Van szerencsém a t. vevőközönség tudomására hozni, hogy a **férfi-, fiu- és gyermek-konfekcióban vezető**

márkát sikerült üzletem részére megszerezni úgy, hogy a t. vevőközönséget a nőikonfekción kívül az alant felsorolt cikkekben is módomban van kiszolgálni:

Férfi-, fiu- és gyermekruhák, kabátok, raglánok, télikabátok, bundák, gazdász kabátok, matrőz-kosztümök, iskolai egyenruhák stb.

Modellház Toffler
Str. Alba Iulia 7.

Könnyű határeltolásról beszélni azonban sokkal könnyebb a kisebbség jogát betartani

Temesvár, szeptember 4.

A genfi kisebbségi kongresszuson Rothermere akciója természetesen nem került szóba, mert a napi politika eseményeit a legfőbb gondosággal kikapcsolják a tárgyalások anyagából. Szükséges is ez, mert hiszen ott, ahol az összes európai államok kisebbségei találkoznak, hogy sorsukat érdeklő kérdésekről tanácskozzanak, a politika beievonása csak zavarokat idézhetne elő. A tárgyalásokon kívül azután sok mindenről beszélnek és így bizonyos, hogy a Rothermere akció is szóba került. Erre vall az az epizód, melyet Jakabffy Elemér dr., az Országos Magyar Párt alelnöke, maga így mondott el:

— Amikor megjelentem Genfben, hogy a kisebbségi kongresszuson a ro-

mániai magyarság részéről részt vegyek, egyik kisebbségi szláv képviselő magyar nyelven hangosan így üdvözölt:

— Eljen Rothermere!
— Nem tudom, hogy komolyan engem aposztrofált-e, — volt Jakabffy válasza, — de biztosíthatom, hogy mi kisebbségi politikusok nem kápráztatjuk el magunkat. Nagyon jól tudjuk, hogy a határok eltolásáról könnyű beszélni, de rendkívül nehéz keresztülvinni. Nagyon jól tudjuk azonban azt is, hogy nagyon nehéz a kisebbségi jogokat biztosító szerződéseket aláírni, de minden becsületes kormányzatnak nagyon könnyű, a már egyszer aláírt nemzetközi kötelezettséget betartani.

Ennyit szerepelt Rothermere a genfi kisebbségi kongresszuson.

Az Isten háta mögötti falu szenzációja

A Resica-művek bányaszámvevője sikkasztott pénzből háromnapos dáridókat rendezett, miközben családja az inséggel küzdött, a szerencsétlen bányamunkások pedig csekély bérükből nyomorogtak

Község, melynek temploma van, de papja nincsen

Szekul, szeptember 2.

Kicsi bányaközség Krassó megyében. Resicáról a Resica-művek keskeny-vágányu iparvasútján egy óra alatt visz ide az ut. Ezt a vasutat azonban csak a művek hivatalnokai és egyéb alkalmazottai használhatják külön engedély alapján. Kocsin remekszép vidéken kanyargó országon másfél óra az út.

Aki siet, az se a vasutat nem használja, se kocsit nem vesz igénybe, hanem gyalog menjen. A hegyen keresztül alig háromnegyed óra alatt ér el a sétáló Szekulra. Mély völgyben fekszik a község. Háza két-féle típusnak. Az egyik típus nagyobb, magasabb: ezekben laknak a tisztviselők. A kisebb típus kisebb, alacsonyabb: ezek a munkáslakások. Ilyen természetesen elég nagy számban van. A házak kizárólag mind a Resica-művek tulajdonát képezik. Magánház alig néhány akad. Ezek már külsejükben is megkülönböztethetők a bányatulajdonos Resica-művek házeitól.

A lakosság körülbelül kétezer lelket számlál. A férfiak kevés kivétellel mind a bányákban dolgoznak. Nemzedékek óta ez a foglalkozásuk.

A bányász fia csak bányász lehet, mert a Resica-művek más üzemébe föl sem veszik. Így akarják elkerülni azt, hogy a bányák idővel elnéptelenedjenek.

Mert nemcsak az állandó veszedelem ijesztene el máskülönb a fiatalságot a bányától, hanem az is, hogy az összes munkások közül a bányászok vannak leggyengébbben fizetve. A bányász naponta nyolc órát tölt mélyen a föld alatt, keményen dolgozik, fejti a fekete kőszén, melynek pora belepíti nemcsak egész testét, hanem beleveszi magát a tüdejébe is és közben fojtó és robbanó gázok alakjában állandóan ott leselkedik rája a legborzasztóbb halál.

Csendes hely ez a Szekul nagyon. Évszámra nem történik semmi. A bányászok, akik a föld alatt keresik meg maguknak és családjuknak a keserves kenyeret, szabad idejükben legtöbbször nyire pihennek. Kocsimába ugyan eljárogatnak néha, leginkább ünnepen, iszogatni és beszélgetni, de sohase veszekszenek. Igen békés emberek. Minek bántanák egymást, minek harcolnának egymás ellen, mikor eleget kell küzdeniök az elemekkel? Emberölés itt emberemlékezett óta nem fordult elő.

Néhány hónap előtt szenzációja volt a nyugalmas Szekulnak. Letartóztatták a bánya számvevőjét, Biró Károlyt, amiről a „Déli Hírlap” is beszámolt.

Az emberek még most is sűrűn beszélnek erről annál is inkább, mert a bányászok közül vagy százan kaptak idézést a tárgyalásra. Mind olyanok, akiknek bérét Biró Károly kétszeresen számolta el és zsebre vágta. Most már megállapították, hogy a bűnös számvevő összesen egy millió és nyolc-

százezer lejt sikkasztott el. A családja mégis a legnagyobb nyomorban tengődik. Azonban ebből a horribilis pénzből azelőtt se látott semmit a szerencsétlen család. Most derül ki, hogy Biró az ellopott pénzből hét országra szóló dáridókat csapott. Sokszor esténként berándult Resicára, a Nemzeti Szállodában külön szobát nyitattatott, nőket hozatott oda és

a cigánnyal huzatta a nótákat reggelig, miközben egyre-másra üvölt a sok pezsgős üveg. Egy-egy ilyen éjjelen Biró harminc-nyolcvanezer lejt is elmulatott.

A bányászok, akik soha életükben ennyi pénzt nem láttak egy rakáson, most is csóválják a fejüket, ha erről beszélnek. Aztán felsóhajtanak, hogy bár segítené meg őket az Isten, hogy legalább a megélhetéshez szükséges pénzt tudnák mindig egészségben megkeresni. És áttérve erre, fájdalmasan panaszkodják, hogy a szegény ember

már a templomba sem tud járni. A szekuli bányászok majdnem mind római katolikusok. Templomuk van, de papjuk nincsen. Szekul ugyanis a resicai katolikus plébánia leányegyháza. Azonban ugylátszik: mostoha leányegyháza.

Néha hónapok is elmúlnak és Resicáról nem jön káplán, hogy a szekuli kis templomban a bányászoknak misét tartson.

Most is immár két hónapja nem volt istentisztelet a templomban. Pedig a bányásznép, mely állandóan életveszedelemben forog, igen szomjuhozza Isten igéjét, misét és prédikációt. Sokkal jobban érzik szükségét az Istenhez való fohászkodásnak, mint bármely más foglalkozásbeli emberek. Elhatározták, hogy lelki inségükben levéllel fordulnak Pacha Ágost püspökhöz: segítene az ő nagy bajaikon. Vajha kérésüknek gyors foganatja lenne.

Kubán Endre.

Az álmok és gyönyörök városa...

Bánságiak kirándulása Párisba, a francia fővárosba

Temesvár, szeptember 4.

Minden kultúremlernek leghőbb vágya Páris látni. A modern Páris a francia esprit minden eredményét nyújtja a külföldinek úgy, hogy joggal nevezhetjük Párisot nemesak a világ középpontjának, hanem az álmok és gyönyörök városának is. Az a közel tizenöt esztendő, melyet a háboru kitörése óta izoláltan volt kénytelen eltölteni, a mai nemzedék arra készít minden kultúremlert, hogy az elmúlt idő ilyen irányban is elszenvedett mulasztásait pótolja.

Ezt a célt kívánjuk szolgálni és elősegíteni akkor, mikor — mint már röviden jeleztük — azt a hirt közöljük olvasóinkkal, hogy sikerült a Central-európean Express utazási irodával, illetve annak megbízottjával, a budapesti Park Szálloda Részvénytársasággal, megállapodást létesíteni, mely szerint

olvasóinknak 395 pengő ellenében lehetővé tesszük, hogy Párisba utazhassanak és ott a következő program alapján nyolc feledhetetlenül szép napot tölthessenek.

Első nap: Háromnegyedhatkor délután megérkezés Párisba a Gare de l'Esten. Autón a szállóba csomagokkal együtt.

Második nap: Délelőtt kilenc óra körül tájékoztató autóséta Párison keresztül és a Bois de Boulogneban. Délután kettőkor a Notre Dame de Paris, Saint Chapelle, Conciergerie és a Palais de Justice megtekintése. Este kilenc óra körül a Casino de Paris, vagy a Folies Bergeres előadása.

Harmadik nap: Délelőtt fél tizkor a Musée de Cluny, Église de la Sorbonne, a Bibliothèque de l'Université, a St. Etienne du Mont, a Pantheon, a Parc et Musée du Luxembourg megtekintése. Délután kettőkor a Madeleine, a Place de la Concorde, Napoleon sirjának megtekintése, majd felszállás az Eiffel toronyba. Este előadás a Trocadero mulatóban.

Negyedik nap: Egész napi kirándulás Versaillesbe és Trianonba, ahonnan visszatérés délután öt óra körül. Este kilenc óra körül előadás a Moulin Rougeban.

Ötödik nap: Délelőtt tíz óra körül a Musée du Louvre, az Église St. Roch, a Place Vendome, a rue de la Paix megtekintése. Délután kettőkor a nemzeti könyvtár, a Place des Voges, a Hotel

de Ville és Tour St. Jaques megtekintése.

Hatodik nap: Délelőtt fél tizkor a Parc Monceau, a Sacré Coeur, a St. Pierre du Montmartre és régi utcáinak, Cortot, Place du Tertre és St. Rustique megtekintése. Délután kettőkor az Arc de Triomphe, az ismeretlen katona sirjának, a Champs Élysées, Petit palais, a Grand palais, a Tuileries és az Institut megtekintése.

Hetedik nap: Szabad, amikor a kirándulók tetszésük szerint szórakozhatnak.

Nyolcadik nap: Délelőtt tíz óra körül a Musée du Louvre megtekintése. Délután kettőkor St. Germain des Prés, St. Sulpice, Jardin des Plantes és a Mosquée nevéű török kávéház megtekintése. Este kilenc óra körül a Gaumont Palace nevéű legnagyobb filmszínház előadása.

Kilencedik nap: Délelőtt háromnegyedkilenc óra körül a Gare de l'Estről elutazás Párisból.

A kirándulás ára Budapestről hármasosztályú vasuti jeggyel 395 pengő, legalább huszonöt jelentkező esetén. Ezen ár az esetben, ha a résztvevők száma a tizenkettőt el nem éri, tíz százalékkal, ha a résztvevők száma tizenkettőt és huszonöt között mozog, öt százalékkal magasabb. Az árban befoglaltatik a szállítás autóval a pályaudvarról a szállóba podgyászsal együtt.

a programban felsorolt összes autókirándulások, továbbá a teljes ellátás a párisi tartózkodás alatt, tehát a megérkezéskor adott vacsorától az elutazás napján adott reggeliig. A reggeli kávé, csokoládé, tej vagy tea süteménnyel és vajjal. Ebéd előétel vagy leves, hus kóritéssel és desszert. Vacsora ugyanaz, mint ebéd. Ugyancsak befoglaltatik az árban a belépőjegyek valamennyi a programban felsorolt szórakozóhelyekre, színházakba és zenetermekbe. Benne vannak a belépőjegyek a muzeumokba, utazások a földalatti és autóbuszokon a muzeumokba és a pályaudvarra. Bennefoglaltatik természetesen a vasuti jegy is Budapesttől Párisig és vissza.

Fontos még az is, hogy a Central-európean vezetősége a megérkezés pillanatától az elutazásig állandóan magyarul be-

szelő kísérelket bocsát a kirándulók rendelkezésére, így tehát élvezheti Párisot az is, aki nem tud franciául. A csoport tagjai, akik az utóállamokból indulnak, Budapestén a Park szállodában kedvezményesen táron lakhatnak és étkezhetnek. A részvételi díjból ötven pengőt a jelentkezés alkalmával, a hátralékos összeget pedig az elutazás előtt néhány nappal kell befizetni a Park Szálloda R. T. számlájára. Jelentkezéseket elfogad Temesvárról és a Bánságból a „Déli Hírlap” kiadóhivatala, mely egyben készséggel szolgál felvilágosítással.

A humoristák

az emberiség jótéveit, mondja a közmondás. Joggal, mert nincs nehezebb feladat, mint megnevetetni a mai kesernyős világot. Pablo Ladro de Gueperának hívják azt a nagyszerű spanyol író, ki ez alkalommal a zord kritikuskok arcára varázsolta a ritkán mosolygó derüt. Igaz, hogy ő nem örül ennek a sikernek, sőt haragszik a kollegákra, mert egész más szándékkal írta meg kritikai művét a világirodalomról. Ennek a műnek egyes részletei páratlanul humorosak egyéni megállapításai révén. Hogy mit művel a derék Guepera a klasszikusokkal, ennek tanuságául szolgáljon néhány kivégzési szemelvény.

Goethe: Miniszter volt Weimarban. Jogi doktorátusa is volt. Sok művet írt, melyek csunya gondolatoktól hemzsegek. Életfelfogása: pogányság, hamis hit és káros filozofia keveréke. Szándékai erkölcstelenek.

Heine: Verselő és újságíró. Zsidó, protestáns és végül deista. Írt, élt és meghalt mint istenkáromló.

Baudelaire: Gyalázatos. Szerzője a Les fleurs du mal című förtelmes könyvnek.

France Anatol: Regény, kritika, vers. Csunya gondolatok, rossz erkölcsök. Vannak, a kik minden idők legrosszabb írójának tartják stílusa és bestiális izléstelensége miatt.

Dickens: Angol volt. Regényei ismertek, de egyes szerelmi történetei nem kifogástalanok.

Marlitt: Aranyszív, jólneveltség. Olvasni ajánlatos.

Flaubert: Aljas, cinikus.

De Guepera nem ismer sem félelmet, sem kegyelmet, sorra leszurja a legnagyobb írót holtukban is, akár a torreador a bikát. És ilyen bátor író mégis kinevet a világot? Bizonyára csodálkoznak rajta Andaluziában, a bikaviadalok hazájában.

(Berlin.) Flaneur.

M O Z I

Belvárosi mozi:
Szomb., vasár. és hétfő (Szept. 3, 4, 5.)
Gyárvárosi mozi:
Kedd és szerda (szeptember 6 és 7)
Mehalai mozi:
Csütörtök és szombat (szept. 8 és 10)

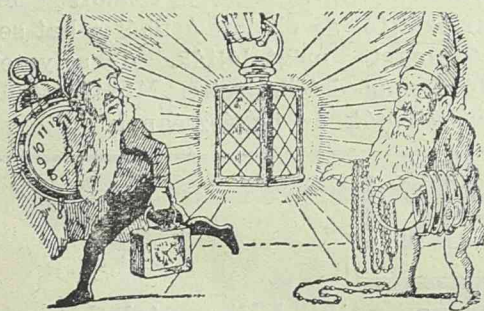
A SAKKJÁTÉKOS

H. DUPUZ-MAUZEL regénye után.

Francia monumentális film II. Katalin cárnő idejéből. A cselekvés központjában állnak: **Kempelen báró** a sakkautomata híres felfedezője, a lengyel hős **Boleslav** szerelmével **Sophie Vorowska**-val, aki sok harc és életveszély után végül is a szeretett férfi karjaiban találja meg a boldogságot. Ragyogó kiállítás és káprázatos fényűzés. Rendezte: **RAYMOND BERNARD**.

Főszerepekben:
CHARLES DULLIN, PIERRE BLANCHAR, EDITH JEHANNE

Monopol: Adria-Frascati-film Bucuresti

Ki ne volna felvilágosodva arról, hogy jól járórak, lelkiismeretes órajavitások csakis **GÁCS FERENC** órásnál készülnek **Timisoara, Erzsébetváros** Király-tér 12.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4
Telefonszámok:
 Szerkesztőség: 2-52
 Kiadóhivatal: 2-52
 Felelős szerkesztő lakása: 2-42
 Nyomda: 10
Előfizetési árak:
 Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ókirályságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.
Felelős szerkesztő:
 VUCHETICH ENDRE Dr.

Végzetes kártyaparti mely egy ember életébe került

Temesvár, szept. 4.

Kovács Mátyás negyvennyolc éves óteleki hajós a falu koreszmájában többekkel kártyázott. Játék közben összeveszett Németh Istvánal. A szócsatából verekezés lett, melynek folyamán Németh Kovács Mátyást letépette, ráállott a hasára és össze visszataposta és rugdalta úgy, hogy Kovács súlyos belső sérüléseket szenvedett. Hozzá tartozói behozták a szerencsétlen embert Temesvárra, ahol a Park szanatóriumban helyezték el. Az orvosok nem tudták megmenteni az életnek és tegnap meghalt. Bradescu Virgil főügyész elrendelte a holttest felboncolását, amelyet tegnap délután ejtett meg Joseph Arnold dr. törvényszéki orvos. A hatóságok megtették az intézkedéseket Németh letartóztatására.

Buzdugan régens fia képviselő lett. Bukarestből jelentik: Buzdugan a régens tanács tagjának fiát tegnap Romanban képviselőnek proklamálták, mert ellenjelöltje nem volt.

A TIMISIANA BANK IGAZGATÓSÁGÁNAK ERÉLYES CÍFOLATA A CUVANTUL TÁMADÁSÁRA. A következő sorok közlésére kértünk fel: A Cuvantul című bukaresti lap a helybeli Timisiana bankról kolportált hitelrontó cikkekre vonatkozólag a Timisiana bank igazgatósága a következőket közli: Tekintettel arra, hogy az összes cikkek a valóságnak megnevezése, tendenciózus hírekkel akarják intézetni jó hírnevét rontani — és amely cikkeknél a politikai szempontokon kívül más céljuk nem lehet — a hazug hírek ellen más retorzió nem állván rendelkezésünkre, a Cuvantul ellen jogtanácsosunk utján a bünvádi feljelentést megtettük.

Temesvár, 1927 szeptember 3.

A Timisiana bank igazgatósága. Bucsu Temesvárott. A temesvári katolikus hitközségek a közel jövőben ünneplik meg a szokásos évi bucsukat. Az Erzsébetvárosban már megvolt a bucsu, míg a józsefvárosi és a méhalai bucsu szeptember tizenegyedikén, a gyárvárosi október kilencedikén, míg a belvárosi bucsu november huszonegyedikén tartják meg.

Betiltották a baloldali szakszervezetek működését. Bukarestből jelentik: A fővárosi sziguranca kiküldöttjei tegnap megjelentek a baloldali szakszervezetek irodahelyiségeiben és az ajtókat lepecsételve közölték, hogy a kormány végképpen betiltotta a baloldali szakszervezetek működését. Négy munkást, köztük Imre Aladár szakszervezeti vezetőt letartóztatták és Jilavába vitték.

A miniszter jelöli ki a városokat amelyekben az egyes szinigazgatók játszani fognak

Kolozsvár, szept. 4.

Lapedatu kultuszminiszter tegnap délután Kolozsvárra érkezett, hogy az erdélyi magyar színházi koncessziók ügyében rendet teremtsen. A vasuti állomáson a hatóságok fejei várták a minisztert. Lapedatu még a délutáni órák folyamán tárgyalásokat kezdett Eftimiu Viktorral, a kolozsvári román nemzeti színház igazgatójával, akivel előzetes eszmecsere folytatótt a koncessziók és a kerületi kérdés megoldása ügyében. Kolozsvárott tartózkodnak jelenleg a koncessziót nyert új szinigazgatók is, vala-

mint megérkezett a legtöbb érdekelt erdélyi város polgármestere is. Temesvárt Gradinariu Emil kulturatanácsnok képviseli. A fontos színházi munkák egymáshoz közel a városokat jelöli anket ma délelőtt veszi kezdetét. A beavottak úgy tudják, hogy Lapedatu miniszternek az a terve, hogy egyes igazgatóknak, illetve társulatok ki a játszási idej tartamára, követeli azonban, hogy komoly garanciákat nyújtsanak a színházi előadások szintjét illetőleg és tagjaikat mindenkor pontosan kifizessék.

Strandolás közben tartóztatták le a temesvári agronómot, akinek régi bűnei is vannak

Temesvár, szept. 4.

Megirtuk, hogy a temesmegyei agrárviszaélések miatt a temesvári ügyészség a vizsgálóbíróval karöltve letartóztatási parancsot adott ki Mihalescu Sándor, a temesvári agrárhivatal vezetője ellen. Mihalescu éppen nyári szabadságát töltötte a Konstanca melletti Tekirghiol fürdőben, amikor az érte küldött temesvári detektív a strandon szólította meg és közölte az elképedt emberrel a letartóztatási parancsot. Mihalescu utban van Temesvár felé és holnap már át is adják a temesvári ügyészségnek. Mihalescu előlétele kapcsán most érdekes dolgok tudódnak ki. Mihalescu ugyanis mielőtt Temesvárra került, Jasimegyében működött ugyancsak agronómként. Visszaéléseit ott kezdette meg és a jásói törvényszéken három büntetőügyben is folyik az eljárás ellene. A vizsgálatot akkoriban Lambrino dr. temesvári törvényszéki tanácselnök folytatta le ellene, aki a jásói törvényszék vizsgálóbírája volt. A temesvári ügyészség most ezeket az aktákat is átkéri a jásói törvényszéktől, hogy Mihalescu bünlajstromát teljes egészében összeállíthassa. Szomorúan érdekes, hogy olyan ember, aki ellenbüntető eljárás volt folyamatban, nem függesztettek fel, hanem „büntetésből” Temesvárra helyezték.

TANÁCSKOZNAK A KISÁNTANT KÜLÜGYMINISZTEREI. Prágából jelentik: Genfi távirat szerint a kisántant külügyminiszterei ma és holnap Genfben tanácskoznak, amikor megvitatják a Népszövetség napirendjének ama kérdéseit, amelyek a kisántantot közösen érdeklik. Szó lesz Görögország monarchisztikus törekvéseiről és a görög-jugoszláv közeledésről is.

Dobosan átadta a város vezetését. Okiratot irtak alá tegnap délben a városkészen, amely hivatalos irat a polgármesteri állás jogkörének átadását tartalmazta. Dobosan János dr. a visszalépő főpolgármester és Gábris József, mint a városi állandó választmány legidősebb tagja és ennélfogva a delegált polgármester irták alá a hivatalos okmányt. Ebben három pont szerepel, amelynek értelmében Dobosan János dr. átadta Gabrielnek a város pecsétjét, az összes hivatalos iratokat és az új főpolgármester kinevezéséig Gabriel vezeti az ügyeket, valamint gondoskodik arról, hogy Temesvár összes ingó és ingatlan vagyona az új főpolgármesternek átadásra kerüljön. A tegnapi záróaktusnál jelen volt Sagovici Sámuel dr. főjegyző is. Dobosan János dr. hivatalos funkciót immár nem lát el és az átmeneti időre Gabriel József látja el a legsürgősebb teendőket.

Felvételi vizsgák a temesvári műegyetemen. A temesvári műegyetem elektrotechnikai és bányászati szakára a felvételi vizsgák október tizenötödikén mennek végbe. A már felvett rendes hallgatók október elsejéig iratkozhatnak be. Részletes felvilágosítás a műegyetem rektori hivatala szolgál.

Nikkel tárgyak és finom acélárak, lakásdíszítési dolgok leszállított áron kaphatók Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros

A Rozália kápolna látogatása. A katolikus egyház ma Rozália napját ünnepli és ebből az alkalomból az erzsébetvárosi Püspök-ut mentén levő Rozália kápolna ma délután kettőtől hatig a hívők részére nyitva lesz.

Ingyen lakhat Budapesten, ha előfizet a Déli Hírlapra, mert lapunk havonta kisorsol előfizetői között egy szállodai utalványt, melynek tulajdonosa szeptember hónapban, tetszése szerinti időben három napon át díjmentesen kap a kiváló hírnevű örvendő Park Nagyszállóban Budapest, VIII., Baross-tér 10. (a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával szemben) egy elsőrendű szobát. A sorsolást e hó 7-én fogjuk megejteni, a most belépő előfizetők is részt vesznek a sorsolásban.

Megakadt templomépítés. Kolozsvárról telefonálják: A Bocskay-téren levő görög keleti katedrális négyöt év előtt kezdtek építeni. Az alapépítmeny befejezése után az ideai munkálatokra került a sor. Kőfaragó munkások jöttek és harminc vagon márványt hoztak, amelyet kifaragtak. Az ideen ezekre a munkálatokra három millió lejt szavaztak meg. Mivel azonban ez az összeg elfogyott, tegnap az építési munkát be kellett szüntetni. Így a püspök segélyt kér a kormánytól és eljár Kolozsvárott tartózkodó Lapedatu miniszternél is, hogy újabb összegek kiutalásával tegye lehetővé a templom építésének folytatását.

Az Arizona revüszínház oly nagy siker mellett szerepel a Palace-kávéházban, hogy ajánlatos asztalokról idejében gondoskodni.

A nyulvadászat szezonja. Bukarestből jelentik: A vadászati vezérigazgatóság értesítette az összes prefekturákat, hogy a nyulvadászat október elsejétől január elsejéig szabad

OLASZORSZÁG TILTAKOZIK A MAKACS SZÁNDÉK ELLEN. Rómából táviratozzák: A párisi Temps című lap cikket irt, amely szerint a tiranai szerződés következtében a népszövetségi tanácsulésen meg kell vitatni a jugoszláv problémát, valamint Rómának Belgráddal való viszonyát. Az olasz lapok erre a cikke a következő megjegyzést fűzik: Semmi ok sincsen annak megismétlésére, hogy Olaszország nem látja szükségesnek Jugoszláviához való viszonya és a tiranai szerződésnek Genfben leendő felülvizsgálását. Olaszország nem engedi meg, hogy Franciaországnak és Jugoszláviának ez a makacs szándéka megvalósuljon.

Lezuhant repülők. Bukarestből jelentik: A piperai aerodromban tegnap négyszáz méter magasságból lezuhant egy Potez gép, amelyen Margarett pilótát és Margamérnök, az aviatikai iskola tanára ültek. Előbbi a helyszínén, utóbbi pedig a kórházban történt szállítása közben meghalt.

OLCSÓ UTAZÁS PÁRISBA. Felvilágosítás és jelentkezés a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Figyelmeztetés. A Magyar-utcai állami elemi iskola magyar tagozatánál a beiratások szept. 10-ig eszközöltetnek. Akik a beiratást elmulasztják, szigorúan megbüntetik. Ugyanezen iskolánál román és zsidó gyermekek is nyernek felvételt a román tagozat I-II. osztályába.

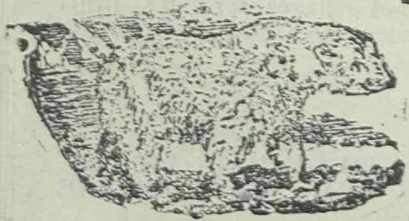
Averescu politikai sakkhuzása. Bukarestből jelentik: A Cuvantul újabb politikai szenzációval szolgál. Arról van szó, hogy Averescu volt miniszterelnök teljesen visszavonul a politikától és pártja vezetését Jorgára bízta. A Jorga vezetésével álló párt tekintélyes politikai súlyt képviselhetne. A Cuvantul azonban hozzáfűzi, hogy a Jorga-féle pártelnökség Averescu részéről csak politikai sakkhuzás. Így akarja olyan értelmű nyilatkozattételre bírni Brattianu miniszterelnököt, hogy maradjon továbbra is pártja élén az aktív politikájában, mert ugyanis csak Averescu lehet kormányváltás esetén az utód.

Palace-kávéház és bárban szeptember elsejétől állandóan meleg konyha éjjeli tizenkét óráig választékos étlappal.

Nyilvánossági jogától megfosztott magyar iskola. Désről jelentik: A nyilvánossági joggal bíró magyar felekezeti iskolák száma újra kevesebb lett egyvel. A huszonöt éve fennálló dési katolikus magyar nyelvű polgári leányiskolától Xenidri kolozsvári tankerületi főigazgató eddig még nem ismeretes okok miatt megvonta a nyilvánossági jogot, ami egyet jelent az intézet megszüntetésével. Az iskola nyilvánossági jogának a megfosztására állítólag az adott okot, hogy a főigazgató az iskolaépületet a dési állami leánygimnázium részére kívánta megszerezni.

Dr. Laufer Sándor, fogorvos, szabadságáról visszatért, a rendelését megkezdte.

Selymet lopott a hűtlen alkalmazott. Schlangert Izidor Erzsébetváros, Helvét-utca 1. szám alatt lakó kereskedő megbízta Walter Gyula nevű alkalmazottját, hogy hat selyminget és másfél méter selymet vigyen el. Walter utközben betért egy koreszmába, ahol ismeretséget kötött Bocz Béla cigánnyal és a nyolcezer lejt értékű holmit ötszáz lejtért eladta. Schlanger feljelentése alapján úgy Walter, mint Boczot a rendőrség letartóztatta. Az eladott áruból a hat selyminget megtalálták. A selymet Bocz már értékesítette. Mindkettőjüket átadták az ügyészségnek.

Szörmeáruink megérkeztek!

E hó végéig árjegyzékünkre 10% engedmény. Megtekintés minden vételkényszer nélkül! Viszonteladónak eddig még nem létezett feltételek. Elsőrendű szücsök a tisztelt detail-vevőinknek rendelkezésére állnak.

GROSSMANN SÁNDOR cég szörme áruosztálya. Gyárvaros, a szerb templom mellett.

MEGKEZDŐDNEK MAGYARORSZAG S JUGOSZLAVIA TÁRGYALÁSAI. Belgrádból táviratozzák: Marinkovics jogúszláv külügyminiszter Genfben való utaztában az újságírók előtt Laibachban nyilatkozatot tett a Magyarországgal megindítandó tárgyalásokról. Közölte a külügyminiszter, hogy a Fiume felé vezető jogúszláv transito-ut ügyében a tárgyalások szeptember hó huszadikán veszik kezdetüket.

— **Tetemrehívás Forgách Anna sirjánál.** Budapestről táviratozzák: A budapesti államrendőrség nyomozó osztálya Erdélyi Béla dr. hitvesgyilkossági ügyében arra a véleményre jutott, hogy a tragikus és egyben titokzatos haláleset helyszínének alapos ismerete nélkül az egész ügyről tiszta képet nem lehet alkotni. Erre való tekintettel azt tervezik, hogy a rendőri közegek legközelebb már elutaznak Millstattba, ahol Forgách Anna meghalt. Az utra magukkal viszik Erdélyi Béla dr-t is, hogy a tragédia színhelyén ismétlje meg vállomását. Szembesítik majd Erdélyit a millstatti szálló személyzetével és elviszik felesége sirjához is. A rendőrség most főleg Erdélyi előéletével foglalkozik.

CSAKNEM INGYEN utazhatik Párisba. Felvilágosítás és jelentkezés a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

— **Ötezer lei jutalom egy lótolvaj kézrekerítőjének.** Feljelentés érkezett a temesvári rendőrségre, amelyben Poenariu Sándor pojánai, kraszómegyei gazda elpanaszolja, hogy ismeretlen tettesek ellopták két lovát. A temesvári rendőrségnek ötezer lei jutalmat helyez kilátásba a károsult ember, ha a lótolvajt elfogják, mert az a gyanúja, hogy a tettes Temesvárott, vagy a környéken igyekszik a lopott jószágot értékesíteni.

— **G. Janura Jenny** külföldi tanulmányutjáról visszatért és szept. 15-én nyitja meg ritmikus és higiénikus torna intézetét. Beiratkozások naponta Gyárváros, Dr. Fehér-villa (Liget-út végén) és Löbl könyvkereskedésben. Tel. 11-60.

— **Vendégségben öngyilkos lett.** Belényesről jelentik: Bokor Sándor belényesi református lelkész M i ke Irén nevű harminckilenc éves sógornője, aki a lelkésznel vendégségben volt, agyonlőtte magát. Az öngyilkos nő bucsulevelet hagyott hátra, amelyben bejelenti, hogy nagyfokú idegbaja miatt volt kénytelen az élettől megválni.

Lábizzadás és ennek kellemetlen következményei kellemetlen égési fájdalom ellen **PEDISAN** lábsó a legbiztosabban segít.

— **A gyárvárosi katolikus hitközség szüreti mulatsága,** amely e hó 4-én, vasárnap délután 2 órától hétfő reggel 3 óráig a Mednyánszky-teremben lesz, nagyszabásúnak ígérkezik. A rendezőség nagy gondot fordít a vendégek kellemes szórakoztatására. Lesznek énekszámok, táncok, humoros előadások, amelyben közismert műkedvelők vesznek részt, ugymint Ott Steffi, Burány Mancsi, Szenetra József, Mihályfy Emil, Czermak Lajos, Kopácska Pál, Walter Péter és mások. Faragó Erna betegsége miatt nem vesz részt az előadáson, ellenben Kassay Károly színművész fog közreműködni. Belépő díj nincs. Tánc reggeli. A rendezőség.

* **Zsuzsi-étteremben** ma, vasárnap az étlap a következő: gerstli leves, paradicsomos töltött káposzta, libasült garnirozva, salátával, madártej vagy szöllő. — Hétfőn az étlap ez: gombaleves, burgonya főzelék feltéttel, natur bélszín garnirozva, salátával és vegyes palacsinta. Egy menü ára 50 lei, házonkívül is kapható. Naponta friss sör csapolás. Vasárnap egész nap nyitva. Tiszviselőbéd 32 lei.

Visszaéltek a csődkerési joggal

miért a bíróság nem hajlandó indok nélkül halasztást adni

Temesvár, szept. 4.

A temesvári törvényszék csőd-bírósága erővel lépésre határozta el magát. A mai súlyos gazdasági és pénzügyi viszonyok között a csődkerés sok esetben fegyver volt, amellyel az adóst fizetésre akarták kényszeríteni. Lambrino dr. csődbíró kimondotta, hogy a csőd-törvény értelmében ezentul nem hajlandó a beadott ügyekben indok nélkül halasztást engedélyezni és amennyiben a kérelmek a törvényes követelményeknek megfelelnek, haladéktalanul elrendeli a csődöt. Ez az intézkedés tegnap már jótékony hatását is éreztette. A tegnap sorra került csődügyek közül visszavonták a Havas Dezső ellen a Porgányi Kenderipar, valamint Ciof-

lec Szilveszter és társai részéről beadott csődkérelmeket. Továbbá visszavonták a Haunold Cecilia, a Korona-szálló résztulajdonosa, a Lenhardt Géza utóda józsefvárosi divatárú cég, Joachim József vejtei malomtulajdonos, Pausz László vaskereskedő és Levritz vasudvar ellen beadott csődkérelmeket is. Ismeretes, hogy Bauer Imre dr. megbízásából Behavetz János dr. csődöt kért a Farmacon ellen, ebben az ügyben tizedikére halasztotta el a bíróság a tárgyalást. Ujabb csődkérelmet adott be tegnap Schwarz Sándor temesvári kereskedő Haunold Cecilia ellen huszonötezer leies tartozás miatt. Az ügyet már a jövő héten tárgyalják.

Fontos érdeke ma Romániának

hogyan a szesz kivétel minél élénkebb forgalmat vegyen

Bukarest, szept. 3.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter tudvalevőleg hozzájárult ahhoz, hogy Románia összes szeszgyárai egy szindikátusba tömörüljenek, amely szindikátus célja elsősorban megakadályozni az ugynevezett fekete szesz forgalomba hozatalát, azonkívül pedig a szesztermelésével és kereskedésével összefüggő kérdésekre szabályozólag kíván hatni. További fontos feladata a szindikátusnak a román szeszekszort megindítása, mert fontos érdeke Romániának, hogy a tengeri és a burgonya feldolgozott állapotban kerüljön kivételre. Majdnem egyheti ülésben folytak a szeszszindikátus nehéz szervezési munkálatai. A szindikátus elnöke Bragadiru D. alelnökei Vassalopulo P. O., a Banca Chrissoveloni vezérigazgatója, Neuman Károly báró, az aradi Neuman Szeszgyár társtulajdonosa, Szana Zsigmond a Temesvári Szeszgyár elnöke, Grigorcea Constantin, a bukovinai szeszgyárak reprezentánsa és Müller S. dr., a besszarábiai szeszgyárak képviselője. A negyven tagú igazgatóság a maga kebeléből tizenkét tagú végrehajtó bizottságot választott, amely végrehajtó bizottság elnökévé Neuman Károly bárót választották meg. Most folyik a szeszszindikátus irodájának megszervezése, úgy hogy a szeszszolgáltatás irányítását ez az iroda már a legközelebbi napokban fogja megkezdeni.

— **Sikkasztó vasuti pénztáros.** Jasiából jelentik: A rovanesolás alkalmával megállapítást nyert, hogy Ghies Rudolf vasuti pénztáros háromszázhuszezer leit sikkasztott el a vasuti jegyek eladása után befolyt összegből. Ghest letartóztatták.

— **Nyomora miatt lopni akart.** Belgrach Andor munkanélküli napszámos betért Janeu Kornél Bega-bal soron levő koresmájába. Belgrach egy óvatlan pillanatban a koresmáros kézipénztárhoz lopódzott és annak tartalmát el akarta vinni. Janeu azonban észrevette a szándékot, rendőrt hívott és a tolvajt letartóztatta. Belgrach kijelentette, hogy nyomorában határozta el magát erre a lépésre. A rendőrség átkeiserte az ügyességre.

FENNTARTOTT HELYEK A VASUTON. Párisból jelentik: A közép-európai Utazási Iroda megállapodást létesített az érdekelt államok vasutai-val, hogy azok részére, akik a legközelebbi huszonöt csoporttal Romániából Párisba utaznak, helyeket tartanak fenn a vasuton úgy, hogy az utat kényelmesen tehessék meg. Az utazás oda és vissza nyolcnapos párisi tartózkodással, összes belépődíjakkal és autózással kb. tízezer lei. Bővebb felvilágosítást nyújt a Déli Hírlap kiadóhivatala.

— **Csalás után csődöt mondott.** Konstancából jelentik: A konstancai vizsgálóbíró letartóztatta Mandorec a Antal görög kereskedőt, aki nyolemillió lei tartozással csődöt jelentett be. A vizsgálat megállapította, hogy a kereskedő csalárd módon került csődbe és tényleges vagyona, amelyet az üzletéből vont el, sokkal nagyobb a passzívánál.

FRANCIAORSZÁG MOZGÓSÍT OLASZORSZÁG ELLEN. Rómából jelentik: A lapok jelentései szerint a franciák az olasz határon százharmincöt üteget és harmincyole zászlóalj gyalogságot összpontosítottak, valamint hét ezred lovasságot összpontosítottak volna. A részleges mozgósítás állítólag Olaszország ellen irányul.

— **Temesvári a romániai sakkbajnok.** Bukarestből jelentik: Tegnap ért véget a nemzetközi sakkverseny, melyet Tyrone Sándor nyert meg nyolc ponttal és így elnyerte a Románia sakkbajnoka címet.

* **Szeptember elsejétől** Erdély leghíresebb zenekara a marosvásárhelyi **Bambó Albi** hangversenyez a **Royal-kávéházban.** Meleg vacsora, kitűnő borok, szolid polgári kávéházi árak.

— **Baltával támadt kedvesére.** Kaszáról jelentik: Gul Szena galiciai származású asszony házában lakott Bodval Vazul kertészlegény, aki az asszony Mária nevű leányával vadházasságban élt. A napokban az asszony, hogy anyagi helyzetén javítson egy fiatal embert akart lakásra fogadni. A kertészlegény azonban ezt ellenezte, mert attól tartott, hogy az új lakó majd elcsábítja tőle a leányt. Emiatt állandó veszekedés volt közöttük, amelynek hevében Bodval baltát ragadott és előbb a vele vadházasságban élő Gul Mária, majd Gul Szena fejét hasítottá ketté, azután elmeneült. A két asszonyt életveszélyes sérülésekkel a kórházba szállították. Az elbujdosott gyilkost még nem tudták megtalálni.

Színház

Boross—Kökény est. Igazi jókedv és harsogó kacaj tölti be már két este a Ferdinand szálló színházhelyiségét. Boross Géza és Kökény Ilona látogatott el Temesvárra és az a sok-sok taps, ami a két estén elhangzott, a legjobb fokmérője a nagy sikernek. Egyfelvonásosokat és kabarészmokat adtak elő. Felesleges Boross Gézát, ezt a nagyszerű komikust és Kökény Ilonát, a magyar kabarészinpad kiváló művésznőjét újabb dicséző jelzőkkel illetni. Amit produkálnak, az igazi, szívből jövő művészet. Mellettük Kondor Ibolyka kedves közvetlensége kapta meg a hallgatóságot. Homokay Pál és Inké Rezső, két volt temesvári színész szerepelt még. A zongorakiséretet Komjáthy Károly, a kitűnő zeneszerző látta el. A kabarésztet ma megismétlik.

Beregi Oszkár és leányának temesvári vendégszínháza. Beregi Oszkár, a legnagyobb magyar drámai színész vendégszínháza megismétli Temesvárott. Szeptember hatodikán a Monna Vannában, hetedikén a Hamletben és nyoleadikán a Szenvedélyben lép fel. A jelenlegi vendégszínháznak két érdekessége lesz. Az egyik az, hogy a Hamletet Beregi frakkban játssza, a másik pedig az, hogy a Szenvedély fő női szerepét a nagy művész leánya, Beregi Lea alakítja.

Sport

Vasárnapi mérkőzések. A Kinizsi—Kadima ma délután a Kadima-pályán a szezon első bajnoki mérkőzése keretében találkoznak. Az eredmény nem lehet kétséges, a Kinizsi győzelme biztos. Legfeljebb arról lehet szó, hogy a Kadima igyekszik elkerülni a nagy gólarányu veszteséget. Ugyancsak élénk élet lesz a Banatul-pályán, ahol a TAC játszik barátságos mérkőzést a Banatullal. A TMTE Zsombolyára rándul, ahol a Zsombolyai Sportegylet vendége lesz.

Ingyen

kérje holnap mindenütt a Déli Hírlap regényét, mely

temesvári bankár szerelme

történetét tárgyalja.

Mihály bá élete új fordulatot vesz

Tisztelt Szerkesztő Ur! Az elmúlt héten két nagy esemény magaslak ki életem szürke hátköznapiságából. A történet ott kezdődik, hogy mikor a falunk érdemekben gazdag és nagy, esztű bírása csendesen kimult az élővilágából, hát elkezdtek tanakodni a falu eszes emberei, hogy kit is kéne beültetni ebbe a nagy tisztességbe, mert hogy annak az emberfiának igen becsületesnek, no meg aztán szavahihetőnek kell lennie. Addig-addig formálták a dolgot, míg nem arra luktak ki belőlük a virtus, hogy engem választanak meg bírónak, mégpedig len életfogytiglan. No mondok, ennek a fele sem tréfa, oszt hirtelenében nem tudtam mit felelni a nagy megilletődés mián. Hanem oszt, hogy egyszeribe feltaláltam magam, oszt esmént csak olyan magas szárnyalású dikciót vágtam ki, aminőt el sem képzel, aki nem hallotta. Utána pedig a nyomaték kedvéért meg ott tartottam őket mind egy szálíg ebéden, oszt megkostoltattam velük azt a tavalyi aszút, amit annak idején a gépmadarasnak is igen ajánlottam. De fel is öntöttek belőle mégpedig ugyancsak alaposan. Az anyuk meg alig tudott hova lenni a nagy örömtől, aminélfogvást folyton azt hajtogatta: Oh, édes Istenem, be boldog vagyok, hogy ezt meg engedted érnem egészséggel, oszt mindétig csak a könnyeit törülgette a szeméből. Nagyon meg lehetett illetődve, hogy az életpárja ilyen magas kitüntetés keretébe jutott. Ami engem illet, hát csak megvallom, hogy magam is módfelett megörültem a tisztességnek, mert legalább ezentul szabadjára ereszthetem tudományos és tapasztalt gondolataimat a községi tanácsban, meg osztán nem kényszerülök senkinek előre süvegelni, a mi nem kis megkönnyebülés a magam fajta embernek.

Másnap reggel mindjárt át is vettem a hivatalt. Erre az alkalomra aztán a jegyző ur is betanult egy kis dikciót, oszt felköszöntött amire én igen elmésen adtam meg a választ. Mivelhogy mink lennénk az urak a faluba, hát azt kerülgetném, hogy karöltve segítsük egymást abban az áldásos munkában, amit fejünk elé tűzünk zabostarisznyának, tudniillik a falu szépségét emelni és minél nagyobb dícsőséget szerezni a nagy világ előtt, hogy még az idegenek is tudomást szerezzenek róla. Evvel osztán egyszeribe vége szakadt a beiktatás ceremóniájának, kezdődhetik a munka.

Az első hivatalos ténykedésem az volt, hogy egy pár falunkbeli fiatal legény, akik sokat jártak már a városban, beállítottak hozzám a hivatalba, oszt nagyon kértek, hogy hallgassam ki őket. Hát jól van, mondok, mért ne hallgatnám. Evvel osztán előadták, hogy egy főtábor csapatot akarnak alapítani, amelynek az lenne a célja, hogy a falunk becsületét más falukkal szemben megvívja. Ehhez az én beleegyezésemre van szükségük, mert engem akarnak díszelnöknek megválasztani. Hát, mondom, jól van, csak aztán van e pénzetek? Azt mondják, hogy van egy kicsi már, de majd gyűjtenek a faluba, hisz utóvégre is a falu jóhíréről van szó. Rögvest megállapítottuk, hogy hol fogunk egy pályát csinálni s nagyon alkalmasnak találtuk a felvőgen levő községi legelő országuttfőli részét, mert hogy az nem olyan göröngyös. Evvel osztán meg is lettünk volna, de most már név kellene, mert úgy nem ér semmit az egész. Tanácskoztunk is vagy egy órát, míg végül kisütöttük, hogy KEFE lesz az együletünk neve. Hogy ez mit jelent? Hát a K betű az annyi

mint Kékényfalvai, az E annyi mint első, az F hogy főtábor, az E pedig len annyi mint egylet. Ez mindegybevé a rövidség kedvéért KEFE. A díszmérkőzést a legközelebbi vasárnapra tettük, amíg a pálya is kész lesz, meg egy idegen csapatot is felhívhatunk. Ebben az irányban bent is járt a Keszeg Anti, oszt azzal gyűtt, hogy a temesvári Kinizsit hívta le játszani, amit azok köszönettel el is fogadtak. No hát volt is előkészületje ennek a nagy mérkőzésnek, az biztos. Egész héten mindenki arról beszélt, oszt még a szomszéd falukból is átgűttek nézőközönségnek. Délután öt óra volt kint, oszt a játék, de már háromkor teli volt a nézőhely. Pedig husz leibe került a jegy, mégis annyian voltak, hogy az egész mezőt belepték.

A mi csapatunk már kint büszkélkedett a pályán, mikor a Kinizsi megérkezett, mert hogy a temesvári vonat késett egy kicsinyég. Ahogy a pályára léptek, egyszeribe kitört a taps, oszt nagyba éljeneztek az idegeneket. Ekkor előlépett a Kinizsi kapitánya és szép beszéd kíséretében egy kis selyem zászlót adott át Keszeg Antinak, a mi csapatkapitányunknak, amire az egy ezüst kulacsal válaszolt. Erre osztán megkezdődött a játék. A labdát felállították a pálya közepére, oszt nekem mint díszelnöknek meg kellett adni a felszentelő rugást. Neki is rugaszkodtam, oszt jó nagyot akartam rugni, hogy hadd lássák az én képességemet is, dehát úgy látszik, a szemeim is öregszenek már, mert csak másodsor trefáltam el azt a fránya labdát.

A mi fiaink, mondhatom, igen jól viselték magukat, ezért aztán megígértem nekik, hogy megörökítem a nevüket a zujságba, mert meg is érdemlik, hogy olvassák a zemberek. A felállítás ekkép következett: Eszterag Pista, Keszeg Anti, Kékény Jóska, Lajta Marci, Baán Feri, Kovács Sany, Kásza Dani, Szücs Bandi, Lajta

Jancsi, Iezig Mozi és Takács Feri.

Még Iezig fiát is bevették, merthogy nagyon jól tud ballábbal rugni. Hanem meg is állta a helyét. A legjobb volt Keszeg Anti, mert olyanokat rugott, hogy a labda egész a közönség közé repült, aztán volt nagy sikoltozás, különösen az asszonyok részéről. A mellén pedig mindegyiknek ott díszlett a ezimer rajta a négy betűvel hogy KEFE. Olyan szépen néztek ki abban a zöld trikóban, hogy magam sem szégyenlettem volna felvenni.

A játék, mondom, nagyon szép volt, oszt a mi fiaink egészen eltanulták azt a sok műkifejezést, hogy told meg, küld be, fedezz meg, stoppoj, mind egyre csak ezeket hajtogatták. A vége is az lett, hogy bizony csak kikaptunk hat egyre. Azt az egyet is a Lajta Jancsi rugta úgy véletlenül. Hanem azért ez csak nem szégyen, hiszen a Kinizsi a legjobb csapat az egész országban, oszt mi lenne, ha kikaptunk volna tőlük. A mérkőzés után aztán egyszeribe beállítottunk az Iezig kocsmájába, oszt egy jó díszvacsorával köszöntük meg, hogy felkerestek bennünket az idegenek. A dikciót mögenst nekem kellett mondanom, oszt ki is vágtam alaposan, amire az ő díszelnökök felelvén, azt haogoztatta, hogy jó szerencsét kíván a falunk nagyérdemű főtábor sportjának a fejlődése irányában. Melyhez aztán ismét csak koccintottunk. Addig, míg csak be nem érkezett a vonat, amelylyel osztán elpöfögtek az idegenek. Mi még egy darabig együtt voltunk, oszt meghánytuk-vetettük a jövődő dolgokat, majd nyugodalmas jockakát kívánva, hazafelé tartottunk a lefekvést előirányozva, mivelhogy holnap csak újra hétköznap van, oszt kezdődik a hivatal.

Szerkesztő Urnak mindenféle jókat kívánva, maradok hű tisztelője

Mihály bá.

A mi erdőnk születése

Gyerekek, gyertek ki velem a falu határában levő nagy bükkös erdőbe. Olyan jó ott a nyári forróságban a fák árnyékában elpihenni. És a pihenés közben aztán elmesélem nektek, hogyan keletkezett ez a hatalmas erdő.

Abban az időben történt, amikor még Urunk Jézus Krisztus a földön vándorolt és kísérelője volt a hűséges Péter apostol.

Egy meleg augusztusi napon mentemdegélt a Megváltó és az ő kísérelője. Fáradtak voltak, izzadtak, szerettek volna megpihenni. Szólt Jézus: — Nézz csak körül, fiam, Péter, látsz-e valamire fákat, vagy legalább bokrokat?

Péter apostol a szemé fölé tartotta a tenyerét árnyékolónak, hogy jobban lásson. Majd válaszolt: — Ha kinézem a szememet, akkor se látok semerre semmi árnyékos helyet.

Olyan sik ez a vidék, Uram, akár az asztal lapja.

— Hát akkor nem marad más hátra, mint leülni a napsugárban, — mondotta Krisztus Urunk, — és úgy elvégezni az ebédünket.

Péter ledobta válláról a szücsöt, leterítette azt a fűre. Mikor aztán leült Jézus, odatelepedett melléje Péter apostol is. Leakasztja magáról a szeredását és belényul, hogy elővegye az elemőziát, mellyel éhségüket eiverjék. Hát amint a szeredásban turkál, egyszerre csak fölkiált:

— Ehne, Uram és Mesterem, néhány bikkmakkot hordozok magammal, amiket a hegyek alján az erdőben szedtem fel, hogy majd odahaza, ha egyszer hazaérünk, odaadjam játszani az ángyom gyerekeinek. Milyen jó lenne, ha ezekből most hirtelenében bükkös erdő lehetne.

Szólt pedig erre Jézus:

Prágai mintavásár

1927 szeptember 18—25.

Legkedvezőbb bevásárlási forrás.

Ingyen vizum, igazolvány és információ a csehszlovák konzulátuson I. Str. Gen. Grigorescu (Ferenc József u.) 3 sz. déli 12 és 1 óra között. Engedmény az összes vagutakon és vízummentes átutazás Ausztrián keresztül.

— Ültesd el a bükkmakkot, szógám, Péter!

Péter pedig fogta a bicskáját, kis gödröket vájt a földbe köröskörül, beléjük tette a bükkmakkot és mindegyiket betemette földdel. Alig végzett ezzel, imhol, máris kibujtak a csemeték a földből és annyi idő alatt, amennyi egy Miatyánk elmondásához kell, máris derékig értek, mire pedig egy Hiseskegyet lehetett volna elmondani, felülmúlták az embermagasságot és mire a Boldogságos Szüz olvasóját lehetett volna elimádkozni, már terebélyes, dus koronájú bükkfa vagy tizenkettő állott körülöttük.

Péter csak ámult-bámult és nyugtogatta a nyakát az egyre magasabbra növő bükkfák után. Végre pedig szólt:

— Nagy a Te hatalmad, ó, Uram, és valóban az Isten Fia vagy, hogy ezt meg tudtad csinálni.

Válaszolt neki Jézus:

— Megesináltam, hogy megmutassam neked, hogy a bizók kedvéért esuda is történik.

Jézus Krisztus és Szent Péter aztán józüen megebédelték a fák hűs árnyéka alatt és a kenyérből és sajtól álló ebédre nagyot ittak abból a frissen csergedező forrásból, mely az új erdőskében kollációzásuk alatt fakadt.

Ebéd után szundítottak egyet, mikor pedig felkeltek, hogy továbbinduljanak, Urunk Jézus még egyszer visszafordult, kezét áldóan emelte a fák felé és szólt:

— Gyarapodjatok és legyetek időtlen időkig megpihenő vándorok barátságos szállása.

Ennek most már majdnem kétezer eszendeje. A kis erdő gyarapodott és nemsokára hatalmas erdőség lett, amely még ma is áll a mi falunk határában.

Mackó koma futballozik

Mackó koma futballt rug,
Száll a labda, csak úgy zug,
Felrugja a levegőbe,
Belerugja a felhőbe,
Jól érti a Mackó ám,
Nem rug jobban senki tán.

De van is ám gyakorlat,
Mert Mackó ur rug sokat,
Reggel, délben, délután is,
Gyakorol s tán éjszakán is,
És bizony az eredmény,
Hogy Mackó nagy sport legény.

Szólt a minap a róka:
„Édes, drága Macóka,
Futballozni jól tud kegyed,
Tegye nekem meg a kegyet,
Tanítson meg engemet,
Futballt rugni hogy lehet!”

És felel rá a Mackó:
„Itt a mancsom, áll a szó,
Megtanítom Róka szomszéd,
Hogy kell rugni, hová, honnét,
Sportoljon hát maga is,
Róka koma, kis hamis!”

Rugtak labdát sebesen,
Ügyesen és kecsesen,
S közben Mackó arra gondolt,
Róka miatt mennyi gond volt,
Róka hányszor ugratta,
S becsapta az ebadta!

S haragjában nagyot rug,
Száll a labda, csak úgy zug,
Róka nem tud menekülni,
Négy hétig nem tud most ülni,
— úgy kell neked, te ravasz,
Róka koma, nagy kamaz!

Mielőtt

szőnyeg és linoleum

szükségletét fedezné, okvetlen tekintse meg raktárunkat és győződjön meg rendkívül olcsó árainkról, ahol állandóan nagy a választék **szőnyeg, linoleum, viaszosvászon, gumikabát, függöny, ágy- és asztalterítők, iskolatáska, játék- és betegápolási cikkekben**

Józsefvárosi szőnyeg- és linoleumháiban

POPPER GYULA Bulev. Berthelot 5
Kobelt-ház
Telefon 15-75

Győzedelmes szerelem

A Déli Hírlap regénye a temesvári társaság életéből.

Írta: **Bánkuthy Endre**

1

ELSŐ FEJEZET.

A hatalmas belvárosi bérpalotában nagy volt az izgalom.

A Bánlaki Sándor bankigazgatóék freijleinja, Geller Trude, leugrott a második emeletről.

Az egész ház ismerte a szép, szőke Trudét. Termete magas volt, arcának a színe olyan volt mint az a márvány, amelyből évezredek előtt régelmult görög szobrászok Aphrodite alakját faraghatták. És aki a szemébe nézett, egyszerre tisztában volt vele, hogy mi lesz a hulló csillagokból, melyek az ég pereméről hirtelen leválnak és fényes sávot leirva a levegőben a föld felé szállanak. Ezek a csillagok jól tudják, hogy mit cselekszenek. Megérik a pillanatot, hogy mikor születik a földön egy szép leány és hamar leszállanak, hogy azt a leányt szemek alakjában szolgálják és még szebbé tegyék. És nem is a csillagok tulajdonképpen azok, melyek sziveséget tesznek ezzel, inkább azt lehetne mondani, hogy önzően szép foglalatot keresnek maguknak a gyönyörűséges leányarcban. A Geller Trude szeméi is ilyen a földi világba lekvánkozott csillagok voltak. Ezzel szemben, amíg a leány szeméit az égi magasságokból kapta, a haja a földi mélységből való volt. A legtisztább arany volt ez a haj, amilyen aranyat csak mélyen lent, a föld ölében lehet találni, ahonnan azt a bányászok életük ezer veszélyeztetésével tudják felhozni. Mintha ügyeskezü tündérek dolgozták volna fel ezt az aranyat vékony szálakká és helyezték volna Trude anyagi fejére koronának. Két kicsi fülecskéje két parányi déltengeri kagylóhoz volt hasonlatos, az ajka pedig derűs korálhoz. Két puhalágy karban végződő kezei olyanok voltak, mint a liliumok, melyeken a fehér szirmokat a karcsu ujjak képezték. Az arcán állandóan valami melanchólia ült, amelyet azonban hathatósan ellensúlyozott a magát legyőzni nem engedő ifjúság varázsa, derűje, mosolya.

Mikor Trude először tünt fel a belvárosi bérpalotában, egy csomó nagysága összedugta a fejét, megbeszéltek az eseményt és a kis Kelemen Mórné, akinek a férje prokurista volt az egyik gyárban, csipősen megjegyezte:

— Lám, a dölyfös Bánlakiék milyen gyönyörű freijleint tudtak maguknak szerezni a pénzükért.

— Bizony gyönyörű a lelkem, — jegyezte meg Strassburger telekkönyvi irodaigazgató felesége, — ha szerencséje lesz, még belebolondul valami jól fizetett magánhivatalnok és elveszi feleségül.

Ezt mondva, sokatjelentően sandított Kelemenné felé. Valamikor ugyanis maga Kelemen Mórné is nagyuri gyermekek mellett volt kisasszony. A férje, aki akkor még egyszerű hivatalnok volt a gyárban, melynek ma cégjegyzője, a parkban ismerkedett meg vele. Udvarolt a szép leánynak és bár eleinte futó kalandra gondolt, később mégis annyira megszerette, hogy feleségül vette. Kelemenné azonban nem kedvelte, ha a multa emlékeztették és azért Strassburgerné megjegyzése után hideg

fejbiccenéssel köszönt és otthagya Nándori Hugó textilnagykereskedőék lakását, melyben ez a diskurzus folyt.

Az ujonnan érkezett frejlein, Geller Trude, pedig nem is tudta, hogy milyen élénk érdeklődést támasztott az egész bérpalotában.

Bánlakiék családjában lassankint megszokta környezetét.

Bánlaki Sándor, a beretvaéles eszű bankfőnök, a bemutatkozás óta keveset beszélt vele. Legfeljebb az étkezések alkalmával váltott vele pár közönyös szót. Megkérdezte, hogyan tetszik neki Temesvár és megfelelő-e neki a klíma? Különben is az igazgató majdnem egész idejét házon kívül töltötte. Igen gyakran előfordult, hogy nem is vacsorázott odahaza. Ha nem is voltak más városból való vendégei, hozzája hasonló pénzemberek, akkor is szeretett a kávéházban, vagy valamely étteremben vacsorázni társaságban és onnan aztán ellátogatott egy-egy bárba, ahol aztán éppen olyan vidáman táncolt, mint valamely bankgyakornok. Csak éppen az volt a különbség közte és a bankgyakornok között, hogy amíg azok legfeljebb egy fekete kávé, vagy egy-egy fröccsöt engedhettek meg maguknak a drága lokálokban, addig igazgatójuk egymásután hozatta a horribilis áru francia pezsgőket. Maga ugyan keveset ivott ebből a nemes italból, de nem sajnálta azt a mulató művészeitől és művésznőitől. Ezeketől az utóbbiakról egyáltalában semmit sem sajnált.

Bánlaki Sándorné, egy kicsiny, elhízott asszonyka, arcán a régebbi szépség el nem mosódott nyomaival, aki hasonlított selymekbe és prémekbe öltöztetett és briliánsokkal teli aggattott hústömeghez, igen kedves, negédes volt a frejleinhez. Becézgette és sűrűn mondogatta:

— Érezze jól magát a házamban, freijlein. Azt akarom, hogy ez önnek igazi otthona legyen. Mi önt családtagnak tekintjük.

Olykor az anya büszkeségével mosolygott és jóakarattal figyelmeztette Trudét:

— Csak a fiamtól óvakodjék, freijlein, az Ödön fiamtól, mert az igen veszedelmes a nőkre. És minél szebb valamely leány, Ödön annál veszedelmesebb rája nézve.

Trudénak ez a veszedelem egyelőre nem okozott különös gondot. A veszedelem ugyanis, melyet ezuttal Bánlaki Ödönnek hívtak, messze volt. Az apja egy esztendő előtt elküldte Londonba és befolyásával ott elhelyezte az egyik bankban. Azt akarta, hogy a fiu az angol pénzpiacon szeressen egy kis gyakorlatot, mielőtt idehaza vezetőpozícióban beleül az apja bankjába, melyet egykor örökölni fog.

A családban volt egy bakfisi leány is, az Erna. Ez már kijárta a felső leányiskolát és most várva-várta már, hogy elvígylék legelső báljára. Kisebb családi mulatságokon már gyakran résztvett és voltak már udvarlói is.

Részint éretlen diákok soraiból kerültek ki ezek, de akadtak közöttük olyan fiatal emberek is, akik már nem-sokára akár meg is nősülhettek volna. Ezeket nem annyira az Erna szépsége csábította, pedig — eltekintve a lány önhitt és mindent lekicsinylő dölyfös modorától — ez a szépség sem volt éppen másodrendűnek mondható, — hanem a nagyreményű fiúk, akik tudták, hogy hozomány nélkül mit sem ér a házasság, inkább a nagyszerű aranyhalacsát látták Ernában.

Geller Trude védenca egy hat esztendősi kislány volt. Máriának keresztelték, de az egész család Micukának becézte. Tíz esztendeje volt annak, hogy Bánlakiék háza fölött utoljára kelepelt a gölya, amikor Micuka megszületett. Bánlakiék már nem is számítottak több gyermekre és mikor az új élet reménye mutatkozott, szinte szegyleték magukat két nagy gyermekük előtt. Ödön már elmúlt tizenhét éves, az érettségi bizonyítványát is megkapta, Erna pedig akkor töltötte be a tizedik életét. Ödön elküldték egy kicsit a fővárosba szórakozni, pihenni, a középiskola nyolc munkával telt éve után, Erna pedig, akire ráfogták, hogy vérszegény, egyik vénkisasszony nagynénjével a tenger mellé ment. Mikor aztán hónapok múlva Ödön és Erna újra hazajöttek, drága gyermekocsit találtak a lakásban és a gyermekocsiban egy édes, ennyivalóan édes baba fickándozott. A nagy testvérek hamarosan megszerették a kései fiókat. Azonban máskülönből nem sokat törődtek vele. Ödön folytatta tanulmányait, barátokhoz hasonló gazdag fiukkal és a korzón kísérgetni kezdte a bakfislányokat. Erna pedig bábu, lánypajtásai és könyvei között osztotta meg idejét. Ha volt egy-egy szabad órája, akkor mohón olvasott. Szinte falta a könyveket. Persze előszeretettel olvasta azokat a regényeket, amelyekről azt hallotta, hogy azok még nem neki valók. Alig mulott tizenkét esztendősi, már ismerte Zola Nanáját, Margueritte Garconneját és sok más hasonló könyvet. A felső leányiskolában a lányok valóságos börcét üttek ezekkel a könyvekkel, melyeket szorgalmasan cserélgettek egymás között és ha valamely izgatott című új könyvet pillantottak meg a könyvkereskedések kirakataiban, mindjárt összeadták uzsonnapénzeiket és az iskolaszolgával akinek busás borraivalót adtak ezért és hallgatásáért — megvétették a könyvet, melynek betűit aztán valósággal habzsolták. Előszeretettel vásárolták meg azokat a könyveket, melyeknek fedelén úgy huzódott meg keresztben a „Csak felnőtteknek!” piros betűs, fehér papírszalag, mint a paradicsom bejárata előtt hajdan Mihály arkangyal lángoló kardja.

A kis Micuka a család részéről különben hamarosan teljesen magára maradt. Természetes, hogy Bánlaki Sándor bankigazgató törődött vele a

legkevesebbet. Eleget vélt tenni apai kötelességének, ha az ujszülött javára egy csomó értékpapírt és készpénzt helyeztet el saját bankjába. Minek is máshová? Hogyne, hogy más intézet huzzon hasznót a letétekből? Olyan nincs a sifonérban! A nagyságos mama, Bánlakiné pedig úgy vélekedett, hogy a maga részéről is eleget tett kötelességének azzal, hogy a gyermeket a világra hozta, mielőtt előbb hosszú hónapokon keresztül a szive alatt hordozta. Istenem, hogy a gazdag hölgyek, akik pedig a pénzükért mindent megengedhetnek maguknak és lehetőleg életük minden pillanatában másokkal szolgáltatják ki magukat, ezt azt egyet nem tudják fizetett alkalmazottal elvégeztetni maguk helyett! Igazán kellene már jönnie valamely tudós orvosnak, aki kitalálná annak módját. A gazdag nők csak a szerelem és szeretkezés gyönyöreit élveznék és ha háziorsosuk megállapítaná, hogy az elvetett mag csirázni kezd bennük, akkor jöhetne a tudomány beavatkozása. A keletkezésben levő életet egyszerűen átvinnék egy másik nő testébe, aki fizetést kapna azért, hogy a gazdag család születendő gyermekét magából kitenyészti és az igazi anyja helyett megszüli. Milyen kényelmes lenne ez az elkényeztetett gazdag urhölgyek számára, akiknek így még attól sem kellene tartani, hogy a hosszú terhesség és a szülés aktusa deformálja rózsásszínű szilfidí testüket.

Bánlaki Sándorné nem is ért rá sokat foglalkozni a kicsi Micukával. Tulságosan lekötötték társadalmi kötelezettségei. Bálokra, zsuokra, estélyekre, hangversenyekre, színházba kellett járnia, látogatásokat kellett tenni és fogadni, a korzót se mulaszthatta el. Ennél fogva úgy tett, miként más gazdag asszonyok. Dajkát fogadott kicsinyének.

— Csak arra kérem, doktor ur, — sugta az orvosnak, amikor az a jelentkező hat dajkajelölt közül kikereste a megfelelőt, — vizsgálja meg alaposan a dajka tejét, nehogy a gyermekem valami betegséget szivjon magába és azt aztán az egész családban elterjessze. És szeretném azt is, ha a gyermek a dajka révén nem jutna holmi paraszti jellemhez.

Az orvos választásával aztán meg volt elégedve. Gondoskodott róla, a dajkának bőséges kosztja és naponta pár üveg söre legyen és ezzel felszabadultnak érezte magát, hogy a csecsemő sorsával behatóan törődjék. Volt idő, hogy egy egész héten keresztül nem látta a kicsi Micurkát.

A kislányka egészen a dajka kényére volt bizva. Szerencsére ez jólelkű teremtés volt, aki saját gyermekét mindjárt annak születése után elvesztette és a benne felgyülemlett hatalmas anyai szeretetet és gyengédséget mind a gazdag szülők gyermekére pazarolta. Voltaképpen sokkal-sokkal többet adott ez a nő a kis Micukának, mint amennyire a kapott fizetés ellenében köteles lett volna. Maga nevelte a kicsikét és egy szép napon azzal lepte meg annak szülőit, hogy a kis Micuka már beszélni tud.

(Folytatás következik.)

Minden gazda

tegyen kísérletet az „Azoform” bakteriumtrágyával, meglepő förtérmelést fog elérni.

Egy doboz ára (1¹/₄ holdra) Lei 350—

Képviselő: Ch. Saljó és Társa Temesvár IV., Pályaudvar-ut.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 1 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Alláskeresőknél 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasság

Helyi ingatlanokkal rendelkező 35 éves gazdasz keresi vidéki urinó ismeretségi házaszást céljából. Teljes című, körülírt ajánlatot diszkrétció mellett a kiadóba kérek „Elvált” jellegre. (124)

Levelezés

„29 Önálló”, „Bizalmi” levele van a kiadóban.

Alkalmazás

Nemi irodai gyakorlatokkal rendelkező, románul tudó tisztviselőt felveszünk. Ajánlatok: Agronomul Ált. Biztosító R.-T. Piața Unirei No. 9. (1244)

Kifutó vagy fiatal szolga felvétetik Káldory Marcel R.-T. Börze-u. 6. (1243)

Megbízható komolyabb nőt keresek, ki a szobaleányi teendőket végzi s két kis gyermek gondozását vállalja. Cím a kiadóhivatásban. (2125)

Mindenes szakácsnőt keresek éves bizonnyítványokkal. Cím a kiadóban. (2098)

Megbízható szobaleányt keresek, ki két kis gyermek gondozását is vállalja. Csak hosszabb bizonnyítványokkal. Németül beszélők előnyben. (2105)

Allást keres

Könyvelést vállal, perfekt merlegképes könyvelő. Szakember. „Solid” jelige. (1227)

Üzleti szolga vagy más elfoglaltságot keres tisztességes férfit. Cím: Groszmann Henrik, Bessenyei-telep, 6-ik u. 11. sz. (1212)

Cimbalomórakat s kezdőknek zongora órákat adok igen jutányos áron. Ugyanott csekély díjazásért zongorahasználat gyakorlásra. Cím a kiadóban. (1235)

Lakás

Butorozott, tiszta szoba, esetleg fürdőszobával, 1-2 egyén részére azonnal kiadó. Cím a kiadóban. (1229)

Családi ház kerttel a Vadászerdő és Viztorony között bérebe kapható. Érdeklődni Cementház, Tóhnál. (1232)

Adás-vétel

Ház eladó Mehalában, egy szoba, konyha 230 □-öl telekkel. Érdeklődni: Koronaszálló, Mészárosnál este fél 1-től 8-ig. (1226)

Íróasztal, masszív, keményfa eladó. Cím a kiadóban. (1182)

Kisodán, villamos közelében telket megvételre keresek. Cimeket nagyság és ar megjelölésével a kiadóba kérek „Telek” jellegre. (2098)

Alig használt női őszi kabát jutányosan eladó. Cím a kiadóban. (2011)

Jóhangu, pedálos cimbalom olcsón eladó. Cím a kiadóban. (1234)

Egy új ház, mely áll 6 szoba, 2 konyha, fürdőszoba, istálló és melléképületek és két hold szőlővel, azonnal jutányos áron eladó, Erzsébetváros, Str. Viilor 6. sz. (Erzsébetvárosi szőlők. (1228)

Különléte

Teljes ellátásra elvállalja két-három kisebb diákok urit családot. Cím a kiadóban. (1204)

Szerényigényű lakótársnőt teljes ellátásra keresek. Cím a kiadóban. (1235)

Jó karban levő **Benz-**
személyautó
olcsón eladó

Érdeklődni: KLUG ISTVÁN gépgyár,
Timișoara, Háromkirály-utca 26. szám.

A HOLNAP GONDJAIT KERÜLJE!

Csináljon végrendeleti biztosítást!
az

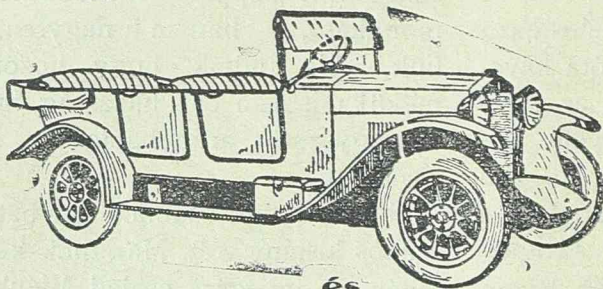
„EUROPA”
Román Biztosító Társaságnál, amely
100.000⁰⁰ — Lei

ő ökségi vagyont nyújt az elhalt öreg családtagok után.

Felvilágosítással ingyen szolgál vezérigényűnk, Timișoara, Belváros, Strada Avramu 4. III. emelet, (Takarékpt. nptár-utca)

Ügynökök magas jutalek mellett felvétetnek.

„BIANCHI”

és
„Isotta-Fraschini” Motor-
automobilok. Motor-
Pneu-Stock Pirelli. kerék-
párok

Képviselőt:

Temes-Torontál, Krassó-Szörény- és Aradmegyék területére

Eduard Tichy
autólerakat

Timișoara Belváros, Str. Eminescu (Zápolya-u.) 6.

TELEFON: 11-26 és 11-27.

Gyönyörű

tölgy-, cseresnye- és bükkfabutorok, madárjávör-, topoly- és körisfabetéttel

óriási választékban feltűnően olcsó áron, megtekinthetők vételkényszer nélkül!

SCHUSTER Főüzlet és gyár: Temesvár III., Korona-u. 14. (A sárga villamos végállomása) Telef. 11-91

Urilak

egyéves épület, nagy parkkal és kerttel, azonnal beköltözhető lakással, előnyös fizetési feltételekkel

eladó.

A villa a gyárvárosi állomással szemben fekszik.

Villatellek eladók Temesvár forgalmas villanegyedében előnyös részletfizetés mellett.

Érdeklődéseket kérem Ternyancsev Tivadar, Horváth Boldizsár-utca 3. szám alá.

Megnyilt gyárvárosi fiókunk

Andrássy-ut 20, azelőtt Chic-szalón.

Legújabb párisi és bécsi modellek

megérkeztek és a m. t. hölgyközönségnek a legnagyobb választék áll rendelkezésükre

bársony- és filzmodellek

óriási raktárából mindkét üzletünkben

SZEGEDI

Józsefváros, Bulevard Berthelot (Kossuth-u.) 9.
Gyárváros, Strada 3 August (Andrássy-ut) 20 sz.

Házhelyek

épitőanyaggal heti 2-300 lei
Kardos-telepen részletre!!

„ATLANTIC” S. A. R. utazási iroda
Timișoara-Józsefváros, Str. I. C. Bratianu — azelőtt **N. Brück & Co.**
(Uri-utca) 4/a. Arad Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 37.

Kanada, Észak-, Közép- és Délamerikába utazók figyelmébe!

Utasaink szives tudomására hozzuk, hogy rendszeres gyors-hajójárataink vannak Európából Amerikába — Hamburg Bréma, Antwerpen, Cherbourg, Southampton és Liverpool kikötőkből — a legnagyobb kényelemmel berendezve, figyelmes kiszolgálással és elsőrendű konyhával ellátva. A legjobban ismert első, második és turista osztályon kívül különösen hajóink harmadik osztálya örvend nagy közkeveltségnek.

Hajóink alkalmazottai igyekeznek úgy az utasok kényelméről gondoskodni, mint tanácsal és felvilágosítással szolgálni. — A harmadik osztály kabinjai egészségesek, tiszták és tágasak. — Az ellátás elsőrendű és változatos. Hajómenetjegyjelölésünk prospektusokkal és felvilágosításal mindenkor készséggel szolgál. 1223

Románia legnagyobb utazási irodája
utazási iroda
azelőtt **N. Brück & Co.**
Timișoara-Józsefváros, Str. I. C. Bratianu — Arad Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 37.

Boiangeria Bănățana

Bulevardul Carol No. 62

legjobban és olcsón fest, tisztít vegyileg. Munkák leadhatók Frații Schôn, Józsefváros, Bonnáz- és Kossuth Lajos-utca sarkán, Reiszmosóda, Józsefváros, Török-utca és özv. Pollák Martinné, Gyárváros, Duschnitz mellett. 227

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a

Petőfi csárda mellett

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (688)

Ugyanott téglák is kaphatók.

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Szücsmunkásnő

vagy fiatal szücsmunkás azonnal felvétetik

WINTERITZ

Belváros, Női divatház. 1233

Ügyeljen az! „Meváltás” a legbiztosabban ható poloskairtó szer Kérje mindenütt!

Főraktár: Weisz butorizlet, Timișoara II., Str. Negruzzi (Mérleg-u.) 6

Mész és tűzifa

nagyban és kicsinyban házhoz szállítva olcsón kapható

SCHMIDT BERNÁT

fakereskedőnél

TIMIȘOARA--Belv., Aradi-ut
Telefon: 20--20. 1219

ROMANOVSKY ERNŐ

ablakredőnykereskedés és szerelés

TIMIȘOARA

186 Str. General Foch (Fröbl) No. 12

Cipészek és szijgyártók figyelmébe!

Allandóan nagy raktár az összes kül- és belföldi bőráruban és divatbőráruban Mélyen leszállított árak.

Gerson Klein utóda Eibenschütz Hermann bórkereskedő, Temesvár-Belváros.

Poloskairtást

biztos eredménnyel és feltűnően olcsó áron végzik. Ágyakat és egyéb butor- darabokat tisztításra garancia mellett elvállalok. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Butorjavítást is elfogadok.

Cotarla Janos

butorasztales

Timișoara-Gyár. Körte-u. 5.

Vendéglőáthelyezés

Kitűnő hideg és meleg konyha

Naponta frissen csapolt sör
Figyelmes és pontos kiszolgálás
Abonásoknak kedvezmény

Olcsó árak

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem.

Holländer